

loži svojim volilec, kdo je kriv, da deželni zbor ne deluje. Neka skupina Nemcev, med njimi Wastian in „ptujski očka“ Ornig seveda so si v svojem sovraštvu do Slovencev na vso moč prizadevali, da bi vse preprečili, samo da se Slovincem na Spodnjem Štajerskem ničesar ne dovoli. Nemeč si pač misli: „Ti slovenski kmet plačaj vedno večje davke, mi Nemci jih bomo pa uživali.“ Pa tako ne bo šlo in ne sme iti. Pri shodu navzoči može so vsem poslancem Slovenske kmečke zveze izrekli popolno zaupanje in jim dali prosto roko, da delajo po začrtani poti naprej za blagor zatiranega slovenskega ljudstva.

Sv. Marko niže Ptuj. Poslanca Ozmeč in Brenčič sta imela v nedeljo, dne 11. februarja po večernicah, pri nas shod. Nismo pričakovali, da se bo shod tako lepo obnesel. Poslanec Ozmeč nam je v jasni sliki predložil vse krivice, ki se gode Slovincem, posebno pa kmečkemu ljudstvu, od strani nemško-liberalne gospode v Gradcu. Ljudstvo je živahno pritrjevalo in popolnoma odobrilo slovensko obstrukcijo, obsojalo je tudi izdajško postopanje liberalcev. Poslanec Brenčič je govoril o državnem zboru. Govor je bil spremljan z veselimi „živio“-klici. Shodu je predsedoval župan g. Vršič.

Pilštanj. Shod K. Z. je bil izredno dobro obiskan. Z napeto pozornostjo smo sledili izvajanjem deželnega glavarja namestnika, g. dr. Jančiču, ki nam je v poljudni besedi razložil položaj v deželnem zboru. Izrekli smo vsem našim poslancem popolno zaupanje in jim klicali: „Ne udajte se!“

Sv. Peter v Sav. dolini. V nedeljo, dne 11. t. m. je bila dvorana Društvenega Doma polna zavednega ljudstva, kjer nam je župnik vlč. g. dr. Jančič obrazil pomen in vsebino igrokaza: „Mala pevka“, na kar so nam zapeli domači pevci nekaj ljubkih pesmic. Nato je povzel besedo g. deželni poslanec Terglav ter nam v jedrnatih besedah podal sliko o zadnjem zasedanju deželnega zbora v Gradcu. Navzoči volilci so z glasnim pritrjevanjem odobrivali postopanje poslancev S. K. Z., obenem pa so z vidno nevoljo na obrazih vzeli na znanje postopanje nemško-liberalne Wastianove strančice, katera je zabranila delamoznost deželnega zbora. Ko je g. poslanec končal, je gromovito zaoril po dvorani klic: Bog živi poslance K. Z., držite se začrtane poti, mi smo z vami.

Zreče. Naše politično društvo Straža je imelo dne 11. februarja svoj občni zbor. V odsotnosti bolnega g. načelnika Lamuta je pozdravil skupščinarje njegov namestnik ter naznanil, da je tudi pričakovani g. poslanec Novak bolan. Nato je podal tajnik g. Sadek poročilo. Za nas najvažnejši politični dogodek so bile nove volitve v državni zbor. Te so med ostalim pokazale, da v celnem konjiškem okraju, sodeč po številu glasovalcev, štejemo le štiri narodno nezavedne občine, kjer je nemško-liberalna stranka dobila za zdaj še večino glasov. Po vseh drugih občinah se večina občanov zaveda svoje slovenske matere. Naša občina si je ohranila sedanje dobro ime. V skrbi za dober glas, za dobro ime, nas hvalevredno podpira v domoljubnem duhu pisano časopisje, imenitno „Slovenski Gospodar“, ki je v minulem letu samo na društveno ime prihajal v 72 iztisih, letos že 80 komadov. Na podlagi pisma, ki so ga „svojim volilec“ po časnikih razglasili deželnozborni poslanci, razložile so se narodno-gospodarske razmere v naši deželi. Potem se je razvilo veselo živahno razpravljanje glede šole, starostnega zavarovanja, o zidarjih, tesarjih in drugih delavcih. V zadevo so posegli Višnar, Kovše, Pačnik, Esih in drugi. Tako je prav! Dobro je, da se misel razodeva javno. Na to se poslanci lahko opirajo. Za hrbtom zabavljati ni častno, in ne pomaga nič. Vsem dvanašterim poslancem v Slovenskem klubu v Gradcu se je izrazila zahvala za njihov možati nastop v prilogi ljudstvu, izreklo popolno zaupanje, pristavila prošnja, naj v dosedanji težavni vojski ostanejo stanovitni, da kmet tudi na slovenskem delu naše dežele dobi pravico.

Politični ogled.

Dne 8. februarja: Cesar je sprejel ministrskega predsednika grofa Stürgkha. — Ogrski ministrski predsednik grof Khuen hoče odstopiti, ker delajo Košutovci in druge manjšinske stranke zapreke brambni postavi. — Na Bavarskem je radi poraza liberalcev pri deželnozbornih volitvah odstopilo liberalno ministrstvo.

Dne 9. februarja: Cesar je zopet popolnoma zdrav. — Sedaj zborujejo deželni zbori: kranjski, solnograški, moravski in gališki. V gališkem deželnem zboru obstruirajo Rusini. — Na Bavarskem je sestavil novo ministrstvo načelnik katoliške stranke, baron Hertling. — Za predsednika nemškega državnega zbora je bil izvoljen katoličan dr. Spahn, za podpredsednika pa socialni demokrat dr. Scheideman in liberalce Paascher.

Dne 10. februarja: Prestolonaslednik Fr. Ferdinand bo odpotoval z družino na Brionske otoke, kjer ostane delj časa. — Ker se Košutovci na Ogrskem branijo, dovoliti vojaške novice, in hočejo naprej obstruirati vladno vojaško predlogo, sta se posvetovala grof Khuen in grof Stürgkh, kako bi se položaj zboljšal. — Na Hrvaškem vre. Cela dežela je nezadovoljna z banom Čuvajem, ki vlada po navodilih ogrske vlade. — Razmerje med Nemčijo in Anglijo se je izboljšalo. Angleški vojni minister Haldane je obiskal Berlin in bil od cesarja Viljema prijazno sprejet.

Dne 11. februarja: Zunanji minister grof Erental je nevarno bolan. Za njegovega namestnika bo baje imenovan skupni finančni minister baron Burian. — Novoizvoljeni predsednik nemškega državnega zbora, dr. Spahn, je odložil svoje mesto. — Crnogorski kralj Nikita je obiskal cesarja Nikolaja v Petrogradu. — Na Portugalskem se pripravljajo novi nemiri. Liberalna vlada ne živi nobenega zaupanja pri ljudstvu. — Prekucui so na Kitajskem obstruirali z 12 topovi mesto Kaibing.

Dne 12. februarja: Med avstrijskimi in ogrskimi državniki se vrše posvetovanja radi zamotanega položaja na Ogrskem. Manjšina hoče naprej obstruirati. — Na Dunaju se bodo vršile letos volitve v mestni svet. Vse stranke se že živahno pripravljajo na volilni boj. Češki socialni demokratje bodo nastopili samostojno. — V Srbiji je odstopilo ministrstvo Milovanovič. — Na Kitajskem se je uradno razglasilo, da je cesarska vlada prenehala in je nastala ljudovlada. Nemiri trajajo naprej.

Razne novice.

Iz Šole. Deželni šolski svet je dovolil, da se razširi nemška sulferajnska šola v Šoštanju. — Imenovan je provizorični učitelj Franc Hausmann v Studencih pri Mariboru stalnim učiteljem istotam in provizorični učitelj v Štorah Gustav Wenedikter stalnim učiteljem istotam. — Učiteljci Ida Wudler v Grižah in Rozina Vidali v Libojah zamenjate svoji mesti.

Iz srednješolske službe. Za ravnatelja druge državne gimnazije v Ljubljani je imenovan profesor prve državne gimnazije Anton Stritof.

Iz politične službe. Prestavljeni so: okrajni komisar Emil Schaffenrath iz Konjice k okrajnem glavarstvu v Maribor; namestniški koncipist Alfonz pl. Premerstein iz Ptujice; namestniški praktikant dr. Ernest Mayrhofer iz Brežic v Voitsberg; dr. Franc Fina v Ptuj in Rihard Korovec iz Gradca v Brežice.

Odlikovanje: Okrajni šolski nadzornik, ravnatelj Ivan Dreflak v Mariboru, je bil odlikovan z zlatim zasluznim križcem s kreno.

Poroka v cesarski hiši. Dne 10. t. m. se je vršila na Dunaju poroka bavarskega princa Jurija, cesarjevega vnuka, z nadvojvodinjo Izabelo Marijo. Poroka je bila zelo slovesna. Na predvečer je bila v Schönbrunu velika slavnost, katere se je udeležil cesar, ženin in nevesta ter skoro vsi nadvojvodi in pa nadvojvodinje.

Obdoroja seja S. K. S. Z. se je vršila v četrtek, dne 8. t. m. Razpravljale so se važne zadeve radi izobraževalnega dela na naši jezikovni meji. Od meje prihajajo vedno nove prošnje za časnike in knjige, ljudstvo želi čtiva, posebno obsejna mladina, a S. K. S. Z. ne more ustreči vsem prošnjam, ker primanjkuje takih knjig. Naprošajo se torej slovenski rodoljubi, da pošljejo S. K. S. Z. knjige, ki jih ne rabijo. Posebno dobro došli so nam mladinski spisi, „Angelček“, „Vrtec“ itd. Prosi se za cele letnike. — Določili so se sledeči socialni tečaji: dne 13. februarja na Gomilskem, dne 14. februarja pri Novi cerkvi, v kratkem se bosta vršila 2 gospodarska tečaja. S. K. S. Z. zelo mnogo žrtvuje za kulturni napredek spodnještajerskih Slovencev. Posebno na jezikovni meji se pozna delo in skrb, ki ga obrača S. K. S. Z. za obmejne brate in sestre. Številni tečaji, pošiljanje knjig in časnikov na mejo in drugo smoteno delo za izobrazbo našega ljudstva stane S. K. S. Z. zelo mnogo denarja. Prosimo torej, da se je naši rodoljubi pogosto spominjajo z čarovi.

Krinko doli! Tako moramo zakričati „Štajercu“, ki je dal v zadnji številki Ornigu krinko na obraz, da bi ga slovenski volilci ne spoznali za krivca, ki je z obstrukcijo pretel, ako se izpolnijo slovenskemu prebivalstvu njegove zahteve. Ptujski okraj bi dobil regulacijo Drave, Pesnice in podporo za ceste, ako bi Ornig ne bil tako nestrpen. Kmetje, odprite oči!

Ornig je v pogovoru s slovenskimi poslanci zatrjeval, da so njihove zahteve opravilne ter jim klical: Ostanite trdni! Ko je bil pa z Wastianom skupaj, je sklenil, da bo obstruiral proti slovenskim zahtevam. Krinko doli! Kaj koristi Slovincem zatrjevanje, da so njihove zahteve opravilne, ako nam jih ne dovolijo. In taka je vsa Ornigova politika. V besedah je Slovincem prijazen, a v delih pa je njihov hud nasprotnik.

Ornig, Wastian in še par drugih prenapetih nemških poslancev je pretilo, da bo obstruiralo, ako se Slovincem izpolnijo njihove zahteve. Zraven visokih doklad, s katerimi so hoteli Nemci razveseliti davkoplačevalce, je bil to vzrok, da so se pogajanja razbila in da deželni zbor ni prišel do dela. In da se ne morejo regulirati reke, ne graditi ceste in mostovi, ne dajati podpore vinogradnikom, za to se imajo sedaj zahvaliti slovenski kmetovalci nespravljivemu Ornigu, Wastianu in drugovom.

Regulacija Drave. Zakaj se ne regulira Drava? Ker sta spravo med Nemci in Slovenci v deželnem zboru preprečila Ornig in Wastian. (Iz istega razloga se tudi Pesnica ne regulira in okrajni zastopi ne dobivajo podporo za ceste.)

Nemški časopisi so sila hudi na naše poslance, ker niso privolili pri pogajanjih na zvišanje doklad. Kar 30—40% bi morali privoliti. Tudi dr. Ku-

kovec in njegovo učiteljstvo se jezi, da naši poslanci baje niso bili dovolj odkritosrčni pri pogajanjih in niso povedali, koliko odstotkov bi dovolili. Za to ne odkritosrčnost bodo naši poslanci pri ljudstvu lahko dobili odvezo.

Voditelj nemških kmetov, Hagenhofer, je priobčil v „Grazer Volksblattu“ članek, v katerem dokazuje, da so naši poslanci pametno postopali, ker se niso dali vjeti pri pogajanjih od liberalcev. Piše doslovno: Norci in lahkomišelniki poslanci bi morali pristati na pogoje, ki jim jih je stavila nemško-liberalna stranka.

Vsi za enega, eden za vse. Krivice, ki so se leto za letom godile nam štajerskim Slovincem od strani nemško liberalne večine štajerskega deželnega zbora, so vzbudile naše ljudstvo. Na shodih, ki se vrše nedeljo za nedeljo, ljudstvo viharno pozdravlja svoje poslance-voditelje, ter se jim zahvaljuje za njih odločni nastop. Nikdar poprej ni bilo takega stika med volilci in poslanci kot zdaj. Poslanci branijo pravice ljudstva pred nemško oholostjo, ljudstvo pa jih zato spoštuje. Vsi za enega, eden za vse!

Osmešili so se. Priprosti kmet iz celjskega okraja nam piše: Celi svet se smeje neumnosti spodnještajerskih liberalcev. Ko so bili lani meseca junija pri državnozbornih volitvah tako temeljito tepeni in poraženi, smo si mislili, da se bodo menda enkrat spametovali. Res so se poskrili po končanih volitvah kakor ščurki v svoje luknje in si lečili skeleče rane. Toda niso si še do dobra poravnali polomljenih reber, ki so jih povzročile kmečke batine, že so pričeli kazati svoj obrekljivi jeziček, češ: čeprav ste nas politično docela pobili, jezičkov nam vendar še niste umorili. S tem geslom, in seveda tudi z vsemi svojimi lažmi in obrekovanji, so se spravili nad naše gospode deželne poslance, češ, da delajo z obstrukcijo krivico nemški večini, katera je baje — seveda po liberalnih mislih — v slučaju delamoznosti deželnega zbora pripravljena „razslipavati milijone“ Spodnjemu Štajerju! Seji dne 25. in 30. januarja pa sta jasno dokazali, kdo je kriv obstrukcije in nedelavnosti deželnega zbora, in iz proračuna za leto 1912 je razvidno, kje so tisti milijoni, s katerimi hoče nemška večina „oblagodariti“ Spodnji Štajer. V tem boju so se torej izkazali liberalci kot posebne lažnike in obrekovalce ter so s tem postali predmet javnega zasmehovanja in zaničevanja. Ni čuda torej, da ljudstvo ne pripisuje nobenega pomena liberalnemu kvakanju. Kadar odpre naš liberalce usta, da bi kakšno povedal, se mu vse posmehuje in kaže s prstom nanj, češ: glejte liberalčka, tudi on bi rad v svoji domišljiji nekaj povedal, kaj, ko ga nihče ne mara poslušati. Pri tej očividni brezpomembnosti liberalcev pa se razkorači slovenski spodnještajerski liberalce in zakliče: „Jaz pa odgovornost za obstrukcijo javno odklanjam!“ Vprašamo vas, cenjeni čitatelji, ali si more kdo misliti večjo nespamet, kakor jo je izrazil liberalce s temi besedami? To je ravno tako, ako bi rekel: Jutri pojdem v Tripolis, da pozovem Turke, naj se mi udajo in izročijo orožje. Turška vojska nas 1. nič ne briga; 2. pa bi bilo smešno, če bi kdo mislil, da bo užugal Turke, ko jih vendar nad 100.000 Italijanov ne more užugati. Tako in še veliko bolj smešno je, ako misli liberalce, da je on tisti, ki je poklican kot odgovorni činitelj, delati pogodbo z nemško večino v deželnem zboru. Tako se torej smešijo in blamirajo liberalci in kot politični slepci ne vidijo, da se jim ne le slovenska, ampak sploh cela javnost smeji v pest.

Moč številke. Iz Dravske doline nam piše prijatelj: Te dni marsikateri prisrčno želi v graškem deželnem zboru (pridevka „štajerski“ ne zasluži) mehkih poslancev, mesto neizprosni dvanašterih naših, odločnih, stanovitnih, ljudstvo zvestih. Zakaj jim pa ne vzamejo mandatov (poslanske pravice) kakor na Hrvaškem? Zakaj ne razpustijo zbornice, ampak jo le odgodiš? Nisem politik, ampak le priprosti Pohore; ne poznam skrivnih niti za zavoso političnega odra, pa en vzrok je gotovo tudi ta: ogromna večina glasov, s katero so bili od Kmečke zveze izvoljeni naši dvanašteri. Te številke so dobro zapisane na Dunaju, in v Gradcu niso pozabljene. Vlada ve, da se po novih volitvah vrnejo stari može. Saj ljudstvo ostane zvesto njim, ki so njemu zvesti. Ako bi bili pa naši poslanci prodrli le s par glasovi večine, bi bilo upanje nasprotnikov veliko in opravilno, da našim pri novih volitvah spodleti! Vidite, koliko je pri sedanjih razmerah vreden sleherni glas poštenega volilca! Moč imajo številke, združene v tisoče danes, ko se glasovi ne tehtajo več po imenitnosti, bogastvu, službi volilca, ampak le štejejo po osebah brez razlike stanu. Pri novih volitvah torej vsi dosedanji ostanimo zvesti, in pridobimo še vsak po enega volilca za pravično, sveto stvar. Več ko nas je za poslanci, večjo moč imajo oni in večji vpliv za nas pastorke štajerske dežele.

Tožbe in tožbe. Po celi slovenski zemlji se množe kazenske razprave radi razžaljenja časti, pravde zaradi motenja posesti, zaradi lastnine in služnosti in zaradi razveljavljenja poslednje volje, odškodninske pravice in tožbe zaradi plačila iz različnih pravnih naslovov. Tudi razpovrstne eksekucije so na dnevnem redu. Naš kmet živi od dohodkov, ki si jih trdo prisluži; on, kot obdelovalec zemlje, ki ne pozna trgovine in veleobrta, mora imeti mir; pravde pa vzamejo veliko časa in denarja in povzročajo sovraštvo med sosedi. Kar si kmet v enem letu težko prihrani, vzame pogostoma nepotrebna pravda v enem tednu. Nasledki temu so, da izgubi posestnik veselje do dela, da se uda pijančevanju, in da začne preganjati svojo ženo. To je hudo. V taki koči izgineva sveti hišni mir, tudi večerna molitev ne prihaja iz srca. Naravn-